

תאריך עדכון: 20/10/2022

שם ומספר הקורס: תורת האדם ב' 8133701

שם המרצה: ד"ר מירי בנטואיץ'

סוג הקורס: שיעור

שנת לימודים: שנה ב', רפואה, (4-שנתי) סמסטר: שנתי היקף שעות: 2 ש"ש
אתר הקורס באינטרנט: תורת האדם ב' במערכת ה-moodle

א. מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות): מטרות-על

- לפתח ולעודד את רגישותם האנושית, חברתית ותרבותית של הרופאים לעתיד דרך היחשפות קוגניטיבית וחוויתית לתכנים ממדעי הרוח, החברה והאמנויות
- לסייע בהשתתפות זהות מקצועית רפואית, אשר בה רגישות אנושית, מודעות להקשרים חברתיים ותרבותיים, לצד הדגשתה של התנהלות אתית כלפי מטופלים ועמיתים הן חלק אינטגרלי ממנה.

מטרות ספציפיות

- הסטודנט יעמיק את לימודו אודות השתקפות עקרונות אתיים רפואיים בחקיקה רלוונטית בישראל
- הסטודנט יעמיק את חשיפתו והתמודדותו עם דילמות אתיות ברפואה – בהקשרים ספציפיים (מטפל-מטופל) וכלליים (חברה, תרבות)
- הסטודנט יעמיק את היכרותו וכיבודו את ההיבטים המגוונים ב"חויית החולה"
- הסטודנט יעמיק את היכרותו ועיבודו של "חויית המטפל/רופא"
- הסטודנט יכיר ויעבד אירועים הסטוריים מכוננים בתולדות הרפואה שמאירים חסרים ברגישות אנושית, חברתית ותרבותית (קוגניטיבית ואמוציונאלית), לצד חוסר קולגיאליות והיעדר פתיחות מחקרית
- הסטודנט יכיר ויכבד היבטים תרבותיים-דתיים הרלוונטים להתנהלות אתית ומקצועית שלו כרופא
- הסטודנט יכיר היבטים פסיכו-סוציאליים במחלות קשות ובסוף החיים.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

הקורס יעסוק במגוון נושאים מתחומי האתיקה, משפט (חוקים), פסיכולוגיה, חברה ותרבות כמפורט להלן בחלק "תוכנית הוראה מפורטת", על מנת להשיג את מטרות-העל והמטרות הספציפיות של הקורס

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים):

הקורס עושה שימוש הן בהוראה פרונטאלית והן בדיון בקבוצות קטנות. כמו כן, נכללים בקורס מרצים אורחים. השיעורים ניתנים בימים מרוכזים ובשיעורים בודדים המשולבים בקורסי הרפואה בלימודים הפרה-קליניים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

ק"ר	מועד	מרצה/מנחים	שם ההרצאה
חיסוניות והשתלות	ג', 25/10, 14:20-16:00	ד"ר מירי בנטואיץ' ורופאים/ות	חיסונים: בין הצלחה והתנגדות בראי ההיסטוריה
	א, 6/11, 14:30-15:30	ד"ר מירי בנטואיץ'	בין השתלות איברים לדת ותרבות
	ג', 8/11, 14:30-16:00	ד"ר זוהר שני-גרשון	השתלת איברים – בין צורך רפואי לבין שאלות ביקורתיות
זיהומים ודלקת	ד', 23/11, 08:30-10:00	ד"ר מירי בנטואיץ' ורופאים/ות	זמלוויס, ליסטר ופסטר – על קולגיאליות וקידום המדע
	ד', 30/11, 08:30-10:00	ד"ר מירי בנטואיץ'	מטאסקיגי ועד הלסינקי: מקרים, אמנות וחוקים מכוננים באתיקה של ניסויים קליניים
	ד', 7/12, 08:30-10:00	ד"ר מירי בנטואיץ' ורופאים/ות	אתיקה של ניסויים קליניים – ניואנסים עדינים
	ד', 14/12, 08:30-10:00	ד"ר מירי בנטואיץ' ורופאים/ות	היבטים אתיים, הסטוריים ופוליטיים במניעת מחלות זיהומיות
ניון והדקנות	יום מרוכז: ג', 31/01, 08:30-16:00	ד"ר שירי ספקטור	הקדמה
		ד"ר שירי ספקטור	צפייה בקטעים מראיונות עם מורי (ימי ג' עם מורי)
		ד"ר מירי בנטואיץ'	צפייה בסרט Iris and John
		פסיכולוגים/עו"סים	דיון בקבוצות קטנות על דמנציה ומוות – נקודת המבט של בני משפחה
		ד"ר אמיתי אוברמן וד"ר מירי בנטואיץ'	פאנל בני משפחות של חולים דמנטיים
		פסיכולוגים/עו"סים	דיון בקבוצות קטנות על דמנציה ומוות – נקודת המבט של בני משפחה
		ד"ר מירי בנטואיץ' ורופאים	היבטים אתיים בטיפול בסוף החיים
נאפליזיה	יום מרוכז: ג', 21/3, 08:30-16:00	ד"ר מירי בנטואיץ'	צפייה בסרט Wit
		פיסכולוגים/עו"סים	בעקבות Wit: דיון בקבוצות קטנות בהנחיית פסיכולוגים/עו"סים
		ד"ר ג'מאל דגש	מעבר לכימותרפיה: ההיבט האנושי – הרצאת רופא פליאטיבי
תורת האדם - הכנה לקליניקה	יעודכן בהמשך	ד"ר מירי בנטואיץ' ורופאים/ות פסיכולוגים/עו"סים ד"ר זוהר שני-גרשון (?)	סיכום שנה + הכנה לסבבים הקליניים

* ק"ר = קורס הרפואה שפועל במקביל לקורס תורת האדם

** קיומו של יום ההכנה בכפוף למציאת מועד שיאפשר קיומו באופן הולם

מקרא צבעים: אתיקה – קבוצות קטנות, פסיכולוגים/עו"ס- קבוצות קטנות, פסיכולוגיה – הרצאות, חברה ותרבות, הסטוריה

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: מעבר קורס תורת האדם א'

חובות / דרישות / מטלות: עבודה מסכמת בעלת מס' רכיבים המוגשים לאורך השנה (ראו הסבר בנפרד בהמשך). בנוסף, ישנה **נוכחות חובה בכל הדיונים בקבוצות הקטנות** (אתיקה, פסיכולוגיה), על כל המשתמע מכך בהתאם לתקנון הפקולטה.

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): ציון (מספרי) ניתן ע"י מרצה הקורס. הציון מורכב מן העבודה המסכמת (70%) והשתתפות פעילה בדיונים האתיים (30%). לא ניתן לעבור את הקורס ללא הגשת העבודה המסכמת, על כל מרכיביה וקבלת ציון בה של לפחות 60, וכן ציון לפחות 60 בדיונים האתיים, כמו גם עמידה בדרישות הנוכחות כמצוין בתקנון הפקולטה, כולל נוכחות בקבוצות הקטנות (פסיכולוגים ודיונים באתיקה)

עבודה מסכמת:

העבודה המסכמת תיעשה בזוגות קבועים עבור כל רכיבי העבודה כמתואר להלן, כאשר הרישום למטלות השונות וציון שמות הזוגות/צמדי הסטודנטים/ות המגישים/ות אותן ייעשה עד לסיום קורס חיסוניות. לעבודה המסכמת 2 רכיבים. רכיב אחד הינו כתיבת 2 מטלות כתובות משולבות חומרי לימוד שנלמדו בכתה ובאופן עצמוני. המוגשות ב-2 מתוך 3 נקודות זמן כדלקמן: סוף קורס חיסוניות או סוף קורס זיהומים ודלקת, וכן לאחר היום המרוכז בסרטן. בכל אחת מנקודות הזמן הללו, יפורסמו הנחיות ספציפיות לכתיבת המטלה הכתובה בהקשר המדובר. הנחיות אלה יכללו הן קווים/סעיפים מנחים לכתיבת המטלה הכתובה, לרבות בקשה לתייחסות לחומרי לימוד רלוונטיים שנלמדו (בכתה ועצמונית כחלק מהכנת המטלה הכתובה) עד לנקודת הזמן בה מפורסמות ההנחיות. הגשת כל מטלה כתובה תהיה בתוך שבועיים מיום פרסום ההנחיות לכתיבה, ולא יהיה ניתן להגישה במועד מאוחר יותר. כמו כן, לא ניתן להגיש יותר מ-2 מטלות כתובות עבור רכיב זה. הרכיב השני הינו כתיבת מקרה לדין באתיקה רפואית באחד מנושאי אתיקה שנלמדו בקורס במהלך השנה, וניתוחו על בסיס עקרונות האתיקה, לצד קישורו להיבטים רלוונטיים שנלמדו במהלך השנה בנושא אתיקה רפואית, בהתאם להנחיות שיפורסמו. רכיב שני זה של העבודה המסכמת יוגש לקראת סיום הקורס. משקל הרכיב הראשון (2 מטלות כתובות) – 60% מן העבודה המסכמת (המתחלקים באופן שווה בין המטלות), והרכיב השני (מקרה לדין וניתוח באתיקה) – 40%

ד. ביבליוגרפיה: (חובה/רשות)

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים: חומרי קריאה רלוונטיים יועלו לאתר הקורס.